

När smittan kommer – en vägledning för dig som är arbetsgivare eller ansvarig för en verksamhet

Covid-19 är en samhällsfarlig sjukdom som lyder under smittskyddslagen. Det betyder att den läkare som får kännedom om att en person är smittad skyndsamt ska anmäla det till regionens smittskyddsläkare och Folkhälsomyndigheten och påbörja en smittspårning. Det innebär även att en person som vet eller har anledning att misstänka att hen är smittad är skyldig att vidta de åtgärder som krävs för att skydda andra mot smittrisk. Den är även skyldig att lämna information om smittan till de personer som kan vara exponerade för smitta.

Syfte

Vägledningen är till för dig som är arbetsgivare, privat företagare eller ansvarig för en verksamhet. Vägledningen är tänkt att fungera som ett stöd vid bekräftade fall på arbetsplatsen eller i verksamheten och kan även användas vid förberedelser för ett eventuellt utbrott på arbetsplatsen/i verksamheten. Vägledningen beskriver också smittskyddsläkarens ansvar och hur en smittspårning går till.

Ändringshistorik

Datum	Ändring	Utförd av
2020-11-06	Större omarbetning. Tillägg av stycke om hushållskontakter och hemisolering.	LLS, TD, EA

Så kan du förbereda dig och din verksamhet

När en person konstateras smittad av covid-19 behövs det snabbt, ibland inom loppet av några timmar, vidtas åtgärder för att stoppa spridningen och identifiera vilka personer som kan vara smittade. Varje verksamhet bör ha en plan för hur ni ska agera vid ett eller flera bekräftade fall i verksamheten.

Här har vi sammanställt en **checklista** för lämpliga förberedelser och aktiviteter:

- Säkerställ att det finns uppdaterade och lättillgängliga **listor över kontaktuppgifter till personal/kunder/deltagare**. Tänk även på att inkludera vikarier, studenter, praktikanter och lärlingar. Även övriga personer som kan ha kontakt med gruppen behöver identifieras, exempelvis städpersonal, transportörer eller liknande. Har verksamheten sammankomster eller utbildningar är det bra att göra en förteckning över vilka som har deltagit. De personer som den smittade haft kontakt med behöver identifieras snabbt. Detta sker ofta via smittspårningen i kontakten med den smittade.
- Om smitta skulle konstateras i personalgruppen leder detta ofta till stor oro och rädsla. Säkerställ att det finns en **beredskap för att hantera de frågor som uppkommer**. På [Arbetsmiljöverkets hemsida](#) finns mer råd kring detta.
- Vid ett utbrott på en arbetsplats eller inom en verksamhet kan det bli ett hårt tryck från media och allmänheten att få veta vad som händer. Här behövs en noggrann avvägning vad som kan anses vara allmänintresse och vad som faller under patientsekretessen/den personliga integriteten. Öppenhet mot medierna lönar sig oftast för att undvika ryktesspridning. Utse vem som ska vara **talesperson mot media**. Vid behov utse även någon som besvarar frågor i era sociala medier. Ofta behövs det fler resurser än i normala fall för att säkerställa att personerna kan få avlösning vid långvarig belastning.
- Sammankalla ledningsgrupp och informera/involvera skyddsombud i hanteringen.
- Fundera på vem som behöver informeras och på vilket sätt. Utse talesperson/er enligt ovan. Överväg om pressmeddelande behövs.
- Se till att verksamhetens huvudkontor eller motsvarande hålls informerade och att de är införstådda med vilka som är talespersoner gentemot de egna anställda och medier.
- Om smitta förekommer inom en kommunal verksamhet eller på ett större företag/en större arbetsplats i kommunen ska kommunens Tjänsteman i beredskap (TiB) informeras.

Här är de **informationspunkter du behöver förmedla till de anställda/deltagare i verksamheten:**

- Ett eller flera bekräftat fall med koppling till verksamheten har konstaterats
- Smittspårning pågår och de personer som har utsatts för smitta kommer att kontaktas separat
- Vikten av att följa Folkhälsomyndighetens allmänna råd (håll avstånd, handhygien, stanna hemma om du är sjuk)
- Uppmuntra till hemarbete om det är möjligt
- Skärpt uppmärksamhet på symtom, även lindriga
- Stanna hemma vid symtom och beställ provtagning på 1177.se. Var förberedd genom att se till att du har en giltig e-legitimation. Invänta svaret innan du återgår till arbete, skola eller fritidsaktivitet.
- Om du behöver informera personer som är under 18 år behöver du avgöra om det i stället är vårdnadshavaren som ska kontaktas.
- Se även länkar till informationsmaterial längre ned i dokumentet

Smittspårning

Smittspårning görs enligt Folkhälsomyndighetens nationella vägledning. Ur denna framgår att smittspårning innebär att

- **Identifiera vilka som kan ha utsatts för smitta** av den som diagnosticerats med covid-19, från det att den personen blev smittsam (dessa personer räknas som nära kontakter). **Informera dessa kontakter** om vikten av fysisk distansering, att undvika nära kontakter under den tid de riskerar att smitta andra och att vara uppmärksamma på tidiga symtom på covid-19.
- **Kontakter med symtom ska stanna hemma, isolera sig och ordna med provtagning via 1177.se.**
- Den som inte har några symtom kan gå till arbete eller skola men ska vara särskilt uppmärksam på symtom, vara extra noggrann med att följa rekommendationerna kring avstånd och handhygien. Distansarbete är att föredra om möjligheten finns. Den som arbetar inom hälso- och sjukvård och omsorg (ej barnomsorg) ska informera sin arbetsgivare.
- Särskilda regler gäller för hushållskontakter till bekräftade fall, se nedan.

Smittspårningen omfattar normalt nära kontakter som den smittade personen hade **24 timmar innan hen fick symtom**. Med **nära kontakt** avses någon man umgåtts med i mer än 15 minuter på mindre än 2 meters avstånd.

- Inom hälso- och sjukvård och omsorg rekommenderas att smittspårning sker från och med provtagningsdatum också för fall utan symtom (asymtomatiska).

Smittskyddsläkaren

Webbplats
Ltkalmar.se/smittskydd

E-post
smittskydd@regionkalmar.se

Postadress
Smittskydd och Vårdhygien
Länssjukhuset
391 85 Kalmar

Besöksadress
Hus 17, plan 2
Länssjukhuset
Kalmar

Telefon
0480-44 82 52

Fax
0480-845 31

- I samhället i övrigt rekommenderas inte smittspårning vid positiv covid-19-test (PCR-test) för asymtomatiska personer. Asymtomatiska fall bör dock själva informera sina nära kontakter.

Smittspårning av hushållskontakter och hemisolering

Som hushållskontakt räknas **en person som delat boende med någon som är konstaterad covid-19 positiv när denna person varit smittsam**. Oavsett om hen har symtom räknas hushållskontakt som ett misstänkt fall och får förhållningsregler av smittspårningsenheten.

Dagarna räknas från att den person som är smittad blev provtagen. Den smittsamma perioden sträcker sig vanligtvis från en dag före de första symtomen och minst sju dagar framåt.

Det innebär att alla som arbetar eller studerar på gymnasiet/högskola eller universitet och som bor med eller har bott med en person som har covid-19 under den smittsamma perioden alltid **ska arbeta eller studera hemifrån under minst 7 dagar. Barn och ungdomar är dock undantagna och kan fortsatt gå till förskola eller skola och fritids så länge de inte har några symtom** och föräldrar utan symtom kan lämna och hämta på skola och förskola. Barn och ungdomar ska under den här perioden träffa så få personer som möjligt och avstå från fritidsaktiviteter.

Den som inte har möjlighet att arbeta hemifrån kan ansöka om smittbärrarpenning från Försäkringskassan.

Smittspårning i verksamheten

Vid ett bekräftat fall påbörjas en smittspårning enligt ovan och den smittade har ett ansvar att informera verksamheten om vederbörande har varit där i smittsamt skede och därmed kan ha utsatt andra personer i verksamheten för smitta. Det är inte säkert att de blivit smittade eller kommer att bli sjuka, men de behöver informeras.

Om den smittade personen ber dig om hjälp med att informera dem som utsatts för smitta är detta dokument ett stöd till dig. Främst gäller det om de har varit i nära kontakt med personen som har covid-19. Hen har oftast fått information om hur nära kontakter identifieras och har fått ett informationsblad att dela ut till dessa. Av erfarenhet vet vi att det finns ett stort behov av information även till de som inte är direkt utsatta för smittrisk.

Vad är min roll vid ett eller flera bekräftade fall i min verksamhet?

Du har en nyckelfunktion för att kunna informera andra som varit utsatta för risk om detta. Vi vill därför be dig att informera dem som vistats i den angivna verksamheten vid den aktuella tidpunkten om att de kan ha utsatts för en smittrisk. De som identifieras som nära kontakter ska få informationen *”Till dig som kan ha blivit utsatt för smitta”*. Övriga personer som vistats i verksamheten behöver också informeras, till dem skickas *”Information och instruktioner till dig som varit i en verksamhet där det konstaterats fall av covid-19”*.

Särskilt informationsmaterial har tagits fram till skolor och förskolor, [se Samarbetsportalen](#)

Smittskyddsläkaren	Webbplats Ltkalmar.se/smittskydd	E-post smittskydd@regionkalmar.se	
Postadress Smittskydd och Vårdhygien Länssjukhuset 391 85 Kalmar	Besöksadress Hus 17, plan 2 Länssjukhuset Kalmar	Telefon 0480-44 82 52	Fax 0480-845 31

Ditt ansvar som arbetsgivare eller ansvarig för en verksamhet

Som verksamhetsansvarig har du ansvar för kommunikation gentemot allmänhet och medier. Det är också huvudmannen/verksamhetsansvarig som fattar beslut om tex stängning av verksamhet eller övergång till digitalt arbete/undervisning.

Sekretess

Du ska aldrig informera andra om vem som har covid-19 om du inte har fått personens tillåtelse. Ge aldrig mer information kring den smittade än nödvändigt, oavsett om personen gett sitt samtycke eller inte.

Smittskyddsläkarens ansvar

Smittskyddsläkaren har det övergripande ansvaret för smittsamma sjukdomar i regionen. Efter samråd med smittskyddsläkaren kan verksamhetsansvarig stänga en verksamhet för att motverka smittspridning vid ett pågående utbrott. Smittskyddsläkaren fungerar endast som rådgivande och har inget mandat att själv fatta beslut om stängning.

Smittspårningsenheten Kalmar

Målsättningen är att smittspårningsenheten smittspårar samtliga bekräftade fall av covid-19 i länet. I en situation med otillräckliga smittspårningsresurser följer enheten den nationella prioriteringsordningen:

1. Hälso- och sjukvård samt omsorg (omsorg i detta sammanhang innefattar äldreomsorg och funktionshinderomsorg, men inte barnomsorg)
2. Hushållet
3. Andra riskmiljöer för allmänheten

Smittspårningsenheten hjälper till med att identifiera hushållskontakter och utfärda läkarintyg för smittbärrarpenning. Vid hård belastning kan inte garanteras att smittspårningsenheten kan kontakta samma dag.

Kontaktuppgifter smittspårningsenheten

Smittspårningssamordnare

vardagar kl 7.30-16.00

0480-44 80 03

Smittskyddsläkaren

Webbplats
Ltkalmar.se/smittskydd

E-post
smittskydd@regionkalmar.se

Postadress
Smittskydd och Vårdhygien
Länssjukhuset
391 85 Kalmar

Besöksadress
Hus 17, plan 2
Länssjukhuset
Kalmar

Telefon
0480-44 82 52

Fax
0480-845 31